

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri

27. september 2012

Høringsnotat vedr.

Forslag til Lov om ændring af lov om landbrugsejendomme og jordfordelingsloven (Nedlæggelse af jordbrugskommissionerne og oprettelse af nye jordfordelingskommissioner m.v.).

Forslag til Lov om ændring af lov om landbrugsejendomme og jordfordelingsloven (Nedlæggelse af jordbrugskommissionerne og oprettelse af nye jordfordelingskommissioner m.v.) har været i offentlig høring fra den 13. juli til den 24. august 2012. (Høringsfristen blev efterfølgende forlænget for enkelte høringsparter til den 5. september 2012.)

1. Baggrund

Lovforslaget er en udmøntning af 5 pct. besparelsen i statsadministrationen. Med lovforslaget foreslås det at nedlægge jordbrugskommissionerne og overføre administrationen af landbrugsloven til NaturErhvervstyrelsen.

Som en konsekvens af nedlæggelsen af jordbrugskommissionerne ændres sammensætningen af jordfordelingskommissionerne, da jordbrugskommissionerne hidtil har været en del af jordfordelingskommissionerne.

Landbrugsloven

Som følge af den gennemførte liberalisering af landbrugsloven har det i forbindelse med handlingsplanen om en "Effektiv administration i staten" været relevant at foretage en revurdering af, om den organisatoriske ramme for opgavevaretagelsen fortsat er den mest hensigtsmæssige i forhold til en effektiv administration af loven.

Konklusionen er, at der ved en forenkling og samling af landbrugslovens administration i NaturErhvervstyrelsen vil kunne realiseres en besparelse, uden at det vil få negative konsekvenser for kvaliteten af opgavevaretagelsen.

Det foreslås derfor, at jordbrugskommissionerne nedlægges, og at landbrugslovens regler fremover skal administreres af NaturErhvervstyrelsen.

Som en konsekvens af, at landbrugsloven fremover foreslås administreret af NaturErhvervstyrelsen hjemtager Fødevareministeriet opgaven i relation til jordbrugsanalyserne. Statsforvaltningen Nordjylland varetager p.t. denne opgave.

Derudover indeholder forslaget en række forslag til mindre ændringer. Der er dels tale om ændringer, som alene vil gøre reglerne lettere at administrere, og dels ændringer, hvor den hidtidige administration har vist, at der er behov for at ændre loven. De foreslåede ændringer ændrer ikke ved lovens hovedsigte.

Jordfordelingsloven

Som konsekvens af nedlægningen af jordbrugskommissionerne er det nødvendigt at ændre jordfordelingsloven, da det fremgår af jordfordelingsloven, at den samlede jordbrugskommission har sæde i jordfordelingskommissionen suppleret med en dommer og et vurderingskyndigt medlem.

Det foreslås derfor at ændre sammensætningen af jordfordelingskommissionerne, således at der oprettes to jordfordelingskommissioner, én vest for Lillebælt og én øst for Lillebælt. Det foreslås, at hver jordfordelingskommission består af en formand, to viceformænd og ni øvrige medlemmer.

Til afsigelse af hver jordfordelingskendelse sammensættes jordfordelingskommissionen af formanden eller en viceformand, et vurderingskyndigt medlem, et jordbrugskyndigt medlem og et medlem udpeget af Kommunernes Landsforening. Formanden beslutter, om vedkommende selv eller en af viceformændene skal bestride formandshvervet i den konkrete sag. Det er formanden eller viceformanden, der udpeger de tre øvrige medlemmer.

Lovforslaget har været i høring hos følgende organisationer:

Advokatsamfundet, Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Danmarks Jægerforbund, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Sportsfiskerforbund, Dansk Botanisk Forening, Dansk Ejendoms-mæglerforening, Dansk Energi Brancheforening, Dansk Gartneri, Danske Handel og Service, Dansk Juletræsdyrkerforening, Dansk Landbrugs Realkreditfond, Dansk Landbrugsrådgivning, Dansk Land- og Strandjagtforening, Dansk Ornitologisk Forening, Dansk Pelsdyravlerforening, Dansk Planteskoleejerforening, Danske Godser og Herregårde, Danske Maskinstationer og entreprenører, Danske Regioner, Danske Svineproducenter, Dansk Skovforening, Dansk Vand- og Spildevandsforening, Den Danske Dommerforening, Den Danske Landinspektørforening, De Danske Skovdyrkerforeninger, Det Biovidenskabelige fakultet, Det Danske Fjerkræråd, DLR Kredit, Domstolsstyrelsen, Dyrenes Beskyttelse, Hedeselskabet, Det Økologiske Råd, Fagligt Fælles Forbund, Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Finansrådet, Foreningen af Biodynamisk Jordbrug, Foreningen af Vandværker i Danmark, Frie Bønder - Levende Land, Friluftsrådet, Fugleværnsfonden, HedeDanmark, Jordbrugsakademikernes Forbund, Kommunernes Landsforening (KL), Københavns Energi, Kødbranchens Fællesråd, LandboUngdom, Landbrug & Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Landsforeningen af Danske Mælkeproducenter, Landsforeningen for Bæredygtigt Landbrug, Landsorganisationen i Danmark, Lejernes Landsorganisation i Danmark, Mejeriforeningen, Natur & Samfund, Naturrådet, Nordea Kredit, Nykredit, Orbicon, Parcelhusejernes Landsforening, Politimesterforeningen, Praktiserende Landinspektørforening, Realkredit Danmark, Realkreditrådet, Rigsrevisionen, Sammenslutningen af Danske Småøer, Sammenslutningen af Landbrugets Arbejdsgiverforeninger, Småskovsforeningen Danmark, Verdensnaturfonden, Videncentret for Landbrug, Økologisk Landsforening, Aage V. Jensen Naturfond og samtlige jordbrugskommissioner.

Følgende har afgivet høringsvar:

Advokatrådet, 3F, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Gartneri, Datatilsynet, Den Danske Landinspektørforening, Friluftsrådet, Jordbrugsakademikerne (JA), Kommunernes Landsforening, Landbrug & Fødevarer, Realkreditforeningen, Jordbrugskommissionen for Region Midtjylland Øst, Jordbrugskommissionen for Region Nordjylland, Jordbrugskommissionen for Region Sjælland, Jordbrugskommissionerne for Region Syddanmark, Statsforvaltningerne, Aalborg Universitet, advokat Ole Laursen og Christian Jensen (medlem af Jordbrugskommissionen for Region Syddanmark Øst).

Advokatrådet, 3F, Realkreditforeningen, Jordbrugskommissionen for Region Sjælland og Aalborg Universitet har anført, at man ikke har bemærkninger til lovforslaget.

I det følgende angives et resumé af de indkomne høringsvar. Fødevareministeriets bemærkninger til høringsvarene er angivet i kursiv.

2. Bemærkninger til de indkomne høringsvar

Gennemgangen af de indkomne høringsvar er opdelt i 5 grupper:

- Nedlæggelse af jordbrugskommissionerne/administrationen af landbrugsloven
- Jordbrugsanalyserne
- De konkrete ændringer af landbrugsloven
- Ændring af jordfordelingsloven (nye jordfordelingskommissioner)
- Økonomi

2.1 Bemærkninger vedrørende nedlæggelse af jordbrugskommissionerne/administration af landbrugsloven

Danmarks Naturfredningsforening har noteret sig, at forslaget om nedlæggelse af jordbrugskommissionen har baggrund i et ønske om at kunne effektivisere administrationen af landbrugsloven. Foreningen forventer i den forbindelse, at der fremover vil ske en mere rationel, effektiv og ikke mindst ensartet sagsbehandling for hele landet. Herudover har foreningen ingen bemærkninger til de øvrige ændringer i lovforslaget.

Dansk Gartneri (DG) giver udtryk for tilfredshed med den nuværende administration af landbrugsloven ved de regionale jordbrugskommissioner. DG er især tilfreds med deltagelsen af særligt udpegede gartnerisagkyndige i forbindelse med jordbrugskommissionernes behandling af gartnerisager. DG finder det derfor uheldigt, at jordbrugskommissionerne foreslås nedlagt. De besparelser, der forventes opnået herved, står efter DG's vurdering ikke mål med det tab af kvalitet i opgavevaretagelsen, som må forventes med en fremtidig centraladministration. DG anbefaler, at den nuværende administration af landbrugsloven opretholdes.

Imødekommes ikke, jf. de generelle bemærkninger til lovforslaget.

DG tilslutter sig de øvrige ændringsforslag.

Den Danske Landinspektørforening finder, at forslaget om en mere effektiv administration af landbrugsloven ligger i logisk forlængelse af lovens liberalisering i 2010. Foreningen har ikke kommentarer i øvrigt til den foreslåede reorganisation af jordbrugs- og jordfordelingskommissionerne.

Friluftsrådet støtter som udgangspunkt forslaget om nedlæggelse af jordbrugskommissionerne og placering af administrationen i NaturErhvervstyrelsen. Friluftsrådet finder det dog vigtigt, at NaturErhvervstyrelsen fortsat varetager nærhedsprincippet, således at der tages hensyn til lokale forhold gennem kontakt til relevante myndigheder, foreninger og organisationer.

Jordbrugsakademikerne (JA) finder, at det vil kunne medføre negative konsekvenser for kvaliteten af opgavevaretagelsen, hvis administrationen af landbrugsloven fremover skal varetages centralt af NaturErhvervstyrelsen. JA ønsker mere indsigt i de fordele og ulemper, der ligger til grund for forslaget om centraliseringen. JA ser en betydelig fare for, at fagligheden, som hidtil har kendetegnet arbejdet i jordbrugskommissionerne, vil blive erstattet af en mere administrativ tilgang og dermed føre til beslutninger, som ikke har samme niveau af jordbrugsfaglig ekspertise. JA foreslår derfor, at der i den fremtidige administration tages højde for en lokal jordbrugsfaglighed, der kan kompensere for de tab, centraliseringen kan medføre.

Imødekommes ikke, jf. de generelle bemærkninger til lovforslaget.

Jordbrugskommissionen for Region Nordjylland finder, at en centralisering af administrationen i København vil få store konsekvenser for forvaltningen af landbrugsloven. Det manglende lokale kendskab til særlige forhold i regionen vil få stor betydning ved skønsmæssige afgørelser, da lokal kendskabet netop er styrken ved den nuværende struktur. Dette har bl.a. betydning ved fastsættelse af arealer og priser i sager om fortrinsstilling, ved kontrol af bopælspligt og ved vurdering af byg-

ninger. En flytning af opgaverne til København vil desuden få særdeles negative konsekvenser for opgavevaretagelsen, da det vil betyde tab af viden fra de nuværende sekretariatsmedarbejdere. Endelig er der ikke noget der tyder på, at en centralisering af opgaven vil betyde hurtigere eller bedre sagsbehandling.

Imødekommes ikke, jf. de generelle bemærkninger til lovforslaget. Det bemærkes endvidere, at de nuværende sekretariatsmedarbejdere vil få tilbud om at flytte med opgaverne.

Jordbrugskommissionen finder endvidere, at hvis der fortsat ønskes en centralisering af landbrugsopgaverne, kunne det naturligt ske i Statsforvaltningen Nordjylland.

Jordbrugskommissionerne for Region Syddanmark finder, at der ved administrationen af landbrugsloven er behov for lokalkendskab, f.eks. ved prisfastsættelse og fradragsarealer.

Imødekommes ikke, jf. de generelle bemærkninger til lovforslaget.

Kommunernes Landsforening mener, at administrationen af landbrugsloven bør ligge hos kommunerne, da kommunerne har de oplysninger, der skal bruges til administrationen. Det vil være en fordel, at administrationen af landbrugsloven ligger samme sted som administrationen af planloven.

Imødekommes ikke, da der vil være for få sager i den enkelte kommune.

Landbrug & Fødevarer (LF) bemærker generelt, at der i visse situationer kan være behov for lokalkendskab, f.eks. i de tilfælde hvor parterne i en sag om fortrinsstilling til suppleringsjord ikke kan blive enige om prisen på jorden, og hvor prisfastsættelsen hidtil har været overladt til jordbrugskommissionerne. Det er LF's opfattelse, at den begrænsede økonomiske besparelse på ca. 6 mio. kr. årligt ikke opvejes af det tab af lokalkendskab, som nedlæggelse af jordbrugskommissionerne vil medføre. Det bør derfor sikres, at NaturErhvervstyrelsen i fornødent omfang får mulighed for at inddrage personer med lokalkendskab/og eller landbrugsfaglig indsigt i sagsbehandlingen. Yderligere finder LF, at placeringen af administrationen i NaturErhvervstyrelsen vil flytte arbejdspladser fra de trængte lokalområder, hvilket går direkte imod udviklingen af landdistrikterne og målsætningen om at opretholde lokale jobs.

Imødekommes ikke, jf. de generelle bemærkninger til lovforslaget.

Statsforvaltningerne anfører, at der ved en nedlæggelse af jordbrugskommissionerne intet er til hinder for, at behandlingen af sager efter landbrugsloven fortsat kan placeres i én statsforvaltning, f.eks. Statsforvaltningen Nordjylland.

Imødekommes ikke, da det ikke er hensigtsmæssigt at placere administrationen i en organisation, der – bortset fra administrationen af landbrugsloven – ellers ikke har noget med den arealrelaterede lovgivning at gøre.

Christian Jensen (medlem af Jordbrugskommissionen for Region Syddanmark Øst) finder det yderst betænkeligt at overføre administrationen fra jordbrugskommissionerne til NaturErhvervstyrelsen, bl.a. fordi nærhedsprincippet fjernes, arbejdspladser forsvinder og ikke mindst en stor ekspertise inden for området forsvinder. Han finder, at nedlæggelsen af jordbrugskommissionerne er grundlovsstridig og ikke i tråd med det regeringen melder ud om styrkelse af demokratiet og om udflytning af institutioner til provinsen.

Imødekommes ikke, jf. de generelle bemærkninger til lovforslaget. Det bemærkes endvidere, at de nuværende sekretariatsmedarbejdere vil få tilbud om at flytte med opgaverne.

2.2 Bemærkninger vedrørende jordbrugsanalyserne mv.

Kommunernes Landsforening (KL) finder, at der med lovforslaget lægges op til, at kommunerne skal yde en større indsats end hidtil, og afventer, at NaturErhvervstyrelsen tager initiativ til en nærmere drøftelse af, hvordan de fremtidige jordbrugsanalyser tilvejebringes. Samtidig anfører KL, at der også skal ses på de økonomiske konsekvenser for kommunerne (DUT).

Fødevareministeriet skal fremover varetage de opgaver, som hidtil har været varetaget af Statsforvaltningen for Region Nordjylland (for hele landet). Det er hensigten, at der skal nedsættes en arbejdsgruppe, der skal se på, hvordan jordbrugsanalyserne bliver brugt i kommunerne, og hvad der reelt er brug for i den forbindelse mv. Der er således ingen ændring i forhold til kommunernes rolle. Dette er præciseret i lovens bemærkninger.

Jordbrugskommissionerne for Region Syddanmark peger på, at det ikke er tydeligt, om det er NaturErhvervstyrelsen eller kommunerne der fremover skal udarbejde jordbrugsanalysen.

Fødevareministeriet skal fremover varetage de opgaver, som hidtil har været varetaget af Statsforvaltningen for Region Nordjylland (for hele landet). Det er hensigten, at der skal nedsættes en arbejdsgruppe, der skal se på, hvordan jordbrugsanalyserne bliver brugt i kommunerne, og hvad der reelt er brug for i den forbindelse mv. Der er således ingen ændring i forhold til kommunernes rolle. Dette er præciseret i lovens bemærkninger.

Landbrug & Fødevarer (LF) har med tilfredshed noteret, at kommunalbestyrelserne fremover skal udarbejde jordbrugsanalyserne i samarbejde med Fødevareministeriet, og at analyserne fortsat skal sikre, at de jordbrugsmæssige interesser indgår i de regionale udviklingsplaner, kommuneplaner og lokalplaner. LF bemærker, at det hidtidige arbejde i Statsforvaltningen Nordjylland har været begrænset dels af en endnu ikke tilstrækkelig udvikling af analysernes brugbarhed i forhold til regionernes og kommunernes planlægningsarbejde dels af, at statsforvaltningen kun har arbejdet med offentligt statistisk materiale. Statsforvaltningen har ifølge LF kun i begrænset omfang kunnet indgå i dialog og samarbejde med kommunerne og landbrugserhvervet. Det anses for en styrke, at Fødevareministeriet - som er ressortministerium for landbruget - fremover er direkte part i arbejdet med jordbrugsanalyserne. Det er væsentligt, at Fødevareministeriet fortsætter den tekniske udvikling af jordbrugsanalyserne i samarbejde med kommunerne og landbrugserhvervet. Det hidtidige arbejde har ifølge LF vist, at kommunerne er usikre på landbrugsplanlægningen, der er langt fra en jordbrugsanalyse til landbrugsplanlægningen i kommuneplanlægningen. Lovforslaget mangler angivelse af, hvordan arbejdet tænkes videreført, ligesom der ikke ses at være afsat ressourcer hertil.

Fødevareministeriet skal fremover varetage de opgaver, som hidtil har været varetaget af Statsforvaltningen for Region Nordjylland (for hele landet). Det er hensigten, at der skal nedsættes en arbejdsgruppe, der skal se på, hvordan jordbrugsanalyserne bliver brugt i kommunerne, og hvad der reelt er brug for i den forbindelse mv. Der er således ingen ændring i forhold til kommunernes rolle. Dette er præciseret i lovens bemærkninger.

LF udtrykker bekymring for arbejdet med at gennemgå kommune- og lokalplaner, som fremover udelukkende skal foregå i Fødevareministeriet (NaturErhvervstyrelsen). Der efterlyses klarere anvisninger på, hvordan NaturErhvervstyrelsen vil varetage planlægningsopgaven i fremtiden.

Det vurderes, at der ikke længere er behov for så indgående behandling af kommuneplansforslag, dvs. at der skal være en mere overordnet tilgang til planlægningen. Der er ikke taget endelig stilling til, hvordan dette skal foregå.

Statsforvaltningerne finder, at lovforslaget lægger op til at kommunerne får flere opgaver i relation til udarbejdelsen af jordbrugsanalyserne.

Fødevareministeriet skal fremover varetage de opgaver, som hidtil har været varetaget af Statsforvaltningen for Region Nordjylland (for hele landet). Det er hensigten, at der skal nedsættes en arbejdsgruppe, der skal se på, hvordan jordbrugsanalyserne bliver brugt i kommunerne, og hvad der

reelt er brug for i den forbindelse mv. Der er således ingen ændring i forhold til kommunernes rolle. Dette er præciseret i lovens bemærkninger.

Statsforvaltningerne påpeger endvidere, at de har et tæt samarbejde med mange interessenter i forbindelse med udarbejdelsen af jordbrugsbrugsanalyserne, og at analyserne omfatter data fra mange registre. Statsforvaltningen Nordjylland udarbejder således kort, validerer data, står for opsætning og vedligeholdelse af en internetportal, som kan ses på www.jordbrugsanalyser.dk.

Det er korrekt, at der er et tæt samarbejde mellem de forskellige interessenter i forbindelse med udarbejdelsen af jordbrugsanalyserne, herunder NaturErhvervstyrelsen, som har det overordnede ansvar for regelsættet og udvikling af it-systemet. De fleste af de registre, som anvendes til at udarbejde analyserne, drives og opdateres af Fødevarerministeriet. Statsforvaltningen i Nordjylland har gjort et godt stykke arbejde med at udvikle og drive jordbrugsanalyserne. Det anses dog ikke for hensigtsmæssigt at placere opgaven hos en statsforvaltning, når jordbrugskommissionerne nedlægges. Samtidig er der ikke længere tilknyttet udviklingsopgaver som tidligere, idet it-systemet på mange punkter er færdigudviklet, og en videre forbedring vil kræve et detaljeret kendskab til Fødevarerministeriets it-systemer.

Statsforvaltningen påpeger desuden, at det kan blive dyrt at flytte jordbrugsportalen og at en betydelig viden om og erfaring med drift og opdatering af portalen kan gå tabt. En fysisk flytning af den nuværende portal til NaturErhvervstyrelsen må forventes at ville medføre store omkostninger, et længerevarende driftsstop og en vigtig historik kan gå tabt.

Statsforvaltningerne har gode kompetencer til at drive jordbrugsportalen, men lignende professionelle kompetencer findes ligeledes i NaturErhvervstyrelsen, eller hos andre af Fødevarerministeriets samarbejdspartnere. Der er ikke truffet en beslutning om den endelige tekniske løsning, men Fødevarerministeriet er bekendt med de nævnte problemstillinger og ser det som vigtigt, at omkostningerne og eventuelle driftsstop ved en flytning minimeres, samtidig med at historikken bibeholdes.

2.3 Bemærkninger vedrørende de konkrete ændringsforslag til landbrugsloven

Den danske Landinspektørforening (DDL)

DDL er enig i forslaget om at ophæve den gældende bestemmelse i § 6, stk. 3, om en restparcel på mindst 1,5 ha.

DDL er enig i forslaget om at ophæve den gældende bestemmelse i § 10, om at der skal opretholdes en beboelsesbygning for hver 200 ha, der ejes sammen.

DDL er enig i forslaget om at ophæve arealgrænsen på 200 ha ved supplerings af landbrugsejendomme efter reglerne i lovens § 29.

Endelig foreslår DDL en yderligere ændring af lovens § 6, stk. 1, nr. 4, således at det bliver muligt at give dispensation til ophævelse af landbrugspligten på arealer, der agtes anvendt til supplerings af ejendomme beliggende i byzone. Byzoneejendomme, typisk randbebyggelser mod landzone, vil efter foreningens mening ikke være væsentlig forskellige fra tilsvarende randbebyggelser i landzone.

Imødekommes ikke, da reglerne skal sikre mod uhensigtsmæssige supplerings i grænsen mellem by og land. Hvis forholdene taler for det, vil der kunne meddeles dispensation til en sådan supplerings.

Landbrug & Fødevarer (LF)

LF finder, at ophævelse af forbuddet i § 6, stk. 3, mod at nedbringe en landbrugsparcels til under 1,5 ha vil betyde, at der bliver færre mindre ejendomme, som er meget efterspurgt. Konsekvensen er, at der vil være flere tomme huse i landdistrikterne og generelt mindre attraktive omgivelser til skade for udviklingen i disse områder. Bestemmelsen har derfor fortsat betydning, selvom der er mulighed for en efterfølgende udstykning.

Imødekommes ikke, da det ikke er relevant at opretholde en regel, som i vid udstrækning kan "omgås" via to handler, hvilket ofte sker i praksis.

LF bemærker vedrørende reglerne om personers erhvervelse af arealer til naturformål, at det er vigtigt at sikre, at de samme restriktive betingelser (anvendelse til naturformål), som fremgår af den gældende landbrugslovgivning, også finder anvendelse, når en fysisk person erhverver landbrugsarealer til naturformål.

Dette vil blive sikret. Der vil gælde de samme betingelser for en fysisk person som for fonde, selskaber og foreninger.

LF er enig i forslaget om at ophæve overgangsbestemmelsen i § 8, stk. 5.

LF er enig i forslaget om at ophæve den gældende bestemmelse i § 10 om, at der skal opretholdes en beboelsesbygning for hver 200 ha, der ejes sammen.

LF finder det unødvendigt at ændre bestemmelserne i §§ 14 og 16 om deling af fællesbo. Med de nuværende lempelige erhvervelsesbetingelser vil et skifte mellem ægtefæller næppe blive benyttet alene med det formål at forhindre en anmodning om fortrinsstilling til suppleringsjord.

Imødekommes ikke, da der i praksis har været flere tilfælde, hvor reglerne har været brugt til at undgå reglerne om fortrinsstilling.

LF er enig i forslaget om at ophæve § 20, stk. 3, således at der ikke stilles særlige krav til landmandens ejerskab til aktier i selskabet

LF er enig i forslaget om at ophæve arealgrænsen på 200 ha ved supplerig af landbrugsejendomme efter reglerne i lovens § 29.

LF er enig i forslaget om ophævelse af uddannelseskrauet i § 32 ved fortrinsstilling.

LF er enig i forslaget til ændring af § 37 om, at der ikke skal være krav om landinspektørerklæring, når de matrikulære forandringer sker som følge af ekspropriation eller jordfordelingskendelse i de nævnte situationer.

LF foreslår, at grænsen for at kunne gøre fortrinsstilling gældende nedsættes fra 30 ha til 20 ha, således at flere kan få glæde af muligheden, og dermed medvirke til at bevare og udvikle de mindre bedrifter til gavn for landdistrikterne.

Afgørelse af, om reglerne om fortrinsstilling skal ændres yderligere, afventer arbejdet i Natur- og Landbrugskommissionen.

Advokat Ole Laursen (OL)

OL finder, at den foreslåede præcisering af, at reglerne i § 14 og 16 om overtagelse af ejendomme ved deling af fællesbo alene gælder ved separation og skilsmisse, er unødvendig.

Imødekommes ikke, da der i praksis har været flere tilfælde, hvor reglerne har været brugt til at undgå reglerne om fortrinsstilling.

OL anfører, at såfremt uddannelseskrauet ophæves, kan en erhverver, der netop har erhvervet en ejendom på mere end 30 ha straks søge fortrinsstilling, hvilket vil udvide kredsen af fortrinsberettigede betragteligt. OL foreslår, at uddannelseskrauet ophæves, men erstattes af et krav om, at ansøgere til fortrinsstilling har drevet en bedrift på mere end 30 ha i en periode på f.eks. 5 år.

Imødekommes ikke, da det er vurderingen, at en nabo, der ønsker fortrinsstilling, normalt vil have drevet sin bedrift i en vis periode.

OL foreslår yderligere forenkling af administrationen af landbrugsloven. For det første bør et skøde kunne lyses anmærkningsfrit, inden erhvervstilladelsen fra NaturErhvervstyrelsen foreligger, og for

det andet bør landbrugslovens § 41 ændres således, at der alene kan søges om fortrinsstilling til 40 % af de erhvervede arealer.

Imødekommes ikke, da det administrativt vil være uheldigt, at en erhverver får tinglyst sit skøde endeligt, inden det er afgjort, om vedkommende kan få lov til at erhverve ejendommen.

Afgørelse af, om reglerne om fortrinsstilling skal ændres yderligere, afventer arbejdet i Natur- og Landbrugskommissionen.

Jordbrugskommissionen for Region Midtjylland Øst

Jordbrugskommissionen finder, at der fortsat er behov for en overgangsbestemmelse i lovens § 8, stk. 5, for så vidt angår opfyldelse af bopælspligten.

Imødekommes

Jordbrugskommissionen spørger, om det er tilsigtet med den foreslåede ændring af § 10, at arealgrænsen på 2 ha er inklusive fradragsarealer.

Dette har ikke været meningen, og der er indføjet en bestemmelse om, at der ved opgørelse af areallet ikke skal medregnes fradragsarealer.

Jordbrugskommissionen anbefaler, at der i §§ 14 og 16 ligeledes medtages en bestemmelse om deling ved bosondring.

Imødekommes ikke, da de foreslåede ændringer alene tager sigte på at forhindre omgåelse af reglerne om fortrinsstilling. Hvis der er behov for det, kan der meddeles dispensation fra lovens regler.

Jordbrugskommissionen anfører, at der kan opstå ejendomme med en uhensigtsmæssig udstrækning, når der er tale om supplerende bygningsløse landbrugsejendomme efter § 29, idet afstandsgrænsen ved bygningsløse landbrugsejendomme regnes fra ejendommens hovedlod.

Imødekommes ikke, da det er en situation, som normalt ikke vil indtræde.

Jordbrugskommissionen finder, at det i adskillige tilfælde vil kunne blive vanskeligt uden besigtigelse at fastslå, hvorvidt en adskillelse som nævnt i cirkulærets § 7, stk. 2, jf. landbrugslovens § 7, stk. 2, er "mindre" eller ej, og det anbefales at overveje for eksempel indførelse af en regel, der ikke er baseret på skønsudøvelse.

Imødekommes ikke, da det i disse situationer er hensigtsmæssigt at kunne træffe en afgørelse ud fra de lokale forhold.

Jordbrugskommissionen anbefaler endvidere, at det bør overvejes, om der er behov for overgangsbestemmelser for de foreslåede ændringer i landbrugsloven.

Imødekommes.

Endelig anbefaler jordbrugskommissionen, at alene de organisatoriske ændringer (nedlæggelse af jordbrugskommissionerne) træder i kraft den 1. juli 2013 mens de øvrige, tekniske ændringer bør træde i kraft allerede 1. januar 2013, således at jordbrugskommissionerne hurtigst muligt kan administrere efter de ændrede regler.

Imødekommes

Jordbrugskommissionen for Region Nordjylland

Jordbrugskommissionen finder, at det kan være problematisk at ændre § 6, stk. 1, nr. 2, således at landbrugspligten kan ophæves ved arealoverførsel, når blot der er meddelt tilladelse efter planloven

til anvendelsen, da landbrugspligten i visse situationer vil kunne blive ophævet på meget store arealer, f.eks. til golfbaner mv.

Imødekommes ikke, da det, der er tilladt efter planloven, umiddelbart også er tilladt efter landbrugsloven, og da arealoverførsel ikke kræver tilladelse efter planloven.

Kommissionen finder det betænkeligt at ophæve forbuddet i § 6, stk. 3, mod at nedbringe en landbrugsparcel til under 1,5 ha, da det kan betyde, at der bliver udstykket mange små beboelsesejendomme med minimal jord omkring.

Imødekommes ikke, da det ikke er relevant at opretholde en regel, som i vid udstrækning kan "omgås" via to handler, hvilket ofte sker i praksis.

Kommissionen finder, at det er i strid med ønsket om at tilgodese bosætningen og udviklingen i landdistrikterne at ophæve den gældende bestemmelse i § 10 om, at der skal opretholdes en beboelsesbygning for hver 200 ha, der ejes sammen.

Imødekommes ikke, da den gennemførte liberalisering af lovens regler i realiteten har fjernet begrundelsen for reglen.

Kommissionen er enig i at fjerne uddannelseskra­vet til fortrinsansøgere.

Jordbrugskommissionerne for Region Syddanmark

Jordbrugskommissionen er enig i forslaget om at ophæve den gældende bestemmelse i § 6, stk. 3, om en restparcel på mindst 1,5 ha.

Jordbrugskommissionen er enig i forslaget om at præcisere bestemmelserne i §§ 14 og 16 om deling af fællesbo.

Kommissionen er enig i forslaget om at ophæve den gældende bestemmelse i § 10 om, at der skal opretholdes en beboelsesbygning for hver 200 ha, der ejes sammen.

Kommissionen er skeptisk overfor forslaget om at ophæve arealgrænsen på 200 ha ved suppler­ing af landbrugsejendomme efter reglerne i lovens § 29, da det vil kunne resultere i meget store ejendomme, der kun vanskeligt vil kunne afhændes igen.

Imødekommes ikke, da der ikke er nogen øvre grænse for, hvor store arealer den enkelte må eje.

Kommissionen er enig i at fjerne uddannelseskra­vet til fortrinsansøgere.

2.4 Ændring af jordfordelingsloven (nye jordfordelingskommissioner)

Friluftsrådet har anført, at natur- og friluft­interesser fortsat skal anerkendes på landbrugsjord i forbindelse med sagsbehandlingen i de nye jordfordelingskommissioner.

Natur- og friluft­interesser vil blive anerkendt på landbrugsjord i forbindelse med sagsbehandlingen i de nye jordfordelingskommissioner.

Datatilsynet er i tvivl om, hvorvidt de nævnte indkaldelser til kendelsesmøder vil indeholde fortrolige eller følsomme personoplysninger.

Datatilsynet forudsætter imidlertid, at behandlingen af personoplysninger, herunder udveksling og transmission, f.eks. over det åbne net, sker under iagttagelse af sikkerhedskravene i persondataloven og regler udstedt i medfør heraf.

De nævnte indkaldelser til kendelsesmøder indeholder ikke fortrolige eller følsomme personoplysninger. Fødevareministeriet er opmærksomt på, at personoplysninger, herunder udveksling og transmission, f.eks. over det åbne net, skal ske under iagttagelse af sikkerhedskravene i persondataloven og regler udstedt i medfør heraf.

Jordbrugskommissionen for Region Nordjylland finder det uhensigtsmæssigt, at Danmarks Naturfredningsforening og Friluftsrådet ikke er repræsenteret i de nye jordfordelingskommissioner.

Imødekommes ikke, da naturinteresserne varetages i forbindelse med planlægningen og etableringen af underliggende projekter. På tidspunktet for afsigelse af jordfordelingskendelse er planlægningen af det underliggende projekt tilendebragt.

Naturfredningsforeningen anmoder om en fast plads i hver af de to jordbrugskommissioner udover de allerede foreslåede faste medlemmer.

Imødekommes ikke, da naturinteresserne varetages i forbindelse med planlægningen og etableringen af underliggende projekter. På tidspunktet for afsigelse af jordfordelingskendelse er planlægningen af det underliggende projekt tilendebragt.

2.5 Økonomi

Statsforvaltningen anfører, at det i lovforslaget opgjorte udgiftsniveau til statsforvaltningernes varetagelse af opgaven på 11,7 mio. kr. årligt er for højt sat, idet statsforvaltningerne anfører et udgiftsniveau på ca. 6,1 mio. kr. årligt. Statsforvaltningen indregner her alene lønudgifter, mens udgifter til vederlag til jordbrugskommissionsmedlemmer, systemudgifter til jordbrugsanalyser og overheadudgifter ikke er medregnet.

Statsforvaltningen anfører endvidere på baggrund heraf, at de økonomiske gevinster ved en flytning af opgaven til NaturErhvervstyrelsen – i forhold til en samling af opgaven under én statsforvaltning – vil være begrænsede.

I lovforslagets økonomiske bemærkninger er der foretaget en opgørelse af udgiftsniveauet i den nuværende organisatoriske ramme for administration af landbrugsloven i statsforvaltningerne. Opgørelsen af de økonomiske konsekvenser ved lovforslaget beskriver således, hvordan det samlede udgiftsniveau ved varetagelsen af de pågældende opgaver ændrer sig ved at flytte opgaven fra den nuværende organisatoriske ramme i Statsforvaltningerne til NaturErhvervstyrelsen.

Fødevareministeriet og Økonomi- og Indenrigsministeriets departementer har opgjort udgiftsniveauet til varetagelsen af opgaverne i statsforvaltningerne til 11,7 mio. kr. Der er i denne opgørelse indregnet statsforvaltningernes udgifter til jordbrugskommissioner og systemudgifter til jordbrugsanalyse, idet der er tale om reelle udgifter knyttet til den aktuelle opgavevaretagelse.

Der er i opgørelsen af de 11,7 mio. kr. derudover indregnet overheadudgifter, en årsværksnorm på 1.442 timer samt anvendt tidsregistrering for hele 2011, som er det seneste regnskabsår. Der er anvendt gængse metoder for økonomiberegninger ved ressortflytninger i staten.

Fødevareministeriet har opgjort, at opgaven fremadrettet kan varetages for 5,7 mio. kr. årligt i NaturErhvervstyrelsen. Dette skal - i tilknytning til forenklinger af selve administrationen af loven med nedlæggelsen af jordbrugskommissionerne – ses i sammenhæng med, at opgaven forankres ét sted, og at der kan opnås synergieffekter i forhold til beslægtede opgaver, som styrelsen i dag varetager. Disse faglige og økonomiske synergieffekter vil ikke i samme grad kunne opnås ved en placering af opgaven under én statsforvaltning.

Statsforvaltningens bemærkninger har på denne baggrund ikke givet anledning til at ændre på vurderingen af de økonomiske konsekvenser ved lovforslaget.